

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อวิเคราะห์เอกสารการวางแผน การจัดระบบงาน การ
อำนาจการ และการควบคุมงานของพยาบาลหัวหน้าหน่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉินในปัจจัย 3 ด้าน คือ
ด้านบุคลากร ด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ และด้านงบประมาณ วิธีดำเนินการวิจัย เป็นดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ

1. เอกสาร สิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวกับการวางแผน การจัดระบบงาน การอำนาจการ และการ
การควบคุมงานในปัจจัย 3 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ และด้าน
งบประมาณของหน่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลราชวิถี โรงพยาบาลเลิดสิน และโรงพยาบาล
นพรัตนราชธานี จำนวนทั้งสิ้น 73 เอกสาร ซึ่งเอกสารเหล่านี้เป็นเอกสารที่มีการนำมาปฏิบัติ
กิจกรรมต่าง ๆ เป็นเวลาอย่างน้อย 6 เดือน นับถึงวันที่ผู้วิจัยไปเก็บรวบรวมข้อมูล และเนื่องด้วย
ยังไม่ปรากฏมีเอกสารที่เรียกกันอย่างเป็นทางการในโรงพยาบาลทั้ง 3 แห่ง คือ โรงพยาบาล
ราชวิถี โรงพยาบาลเลิดสิน และโรงพยาบาลนพรัตนราชธานี ว่าเป็นเอกสารการวางแผน เอกสาร
การจัดระบบงาน เอกสารการอำนาจการ และเอกสารการควบคุมงาน ผู้วิจัยได้สำรวจและใช้
เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวดังนี้

1.1 แผนบุคลากร

- 1) สถิติการให้บริการผู้ป่วย
- 2) แผนอัตรากำลังบุคลากร
- 3) การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งทุกระดับ
- 4) การกำหนดระเบียบการสรรหาและคัดเลือกบุคลากร
- 5) แผนการปฐมนิเทศบุคลากรของหน่วยทุกระดับ
- 6) คู่มือปฐมนิเทศที่เป็นปัจจุบัน
- 7) แผนการประเมินผลการปฐมนิเทศ

- 8) แผนการประชุมวิชาการ
- 9) แผนการดำเนินงาน
- 10) แผนจัดส่งบุคลากร เข้ารับการอบรมและศึกษาต่อเนื่อง
- 11) คู่มือปฏิบัติงานที่เป็นปัจจุบัน
- 12) เอกสารและหรือตำราที่เกี่ยวกับผู้ป่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน
- 13) ระเบียบสวัสดิการของหน่วยงาน

1.2 แผนวัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่

- 1) สถิติการให้บริการผู้ป่วย
- 2) แผนวัสดุ ครุภัณฑ์
- 3) รายละเอียดของมาตรฐานวัสดุ ครุภัณฑ์
- 4) ระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง
- 5) แผนการสำรวจวัสดุ ครุภัณฑ์
- 6) แผนการปฐมพยาบาลวิธีการใช้และบำรุงรักษาเบื้องต้น
- 7) แผนการก่อสร้างและปรับปรุงอาคารสถานที่
- 8) รายละเอียดของมาตรฐานอาคารของหน่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน
- 9) แผนการทำความสะอาดและซ่อมบำรุงอาคาร

1.3 แผนงบประมาณ

- 1) สถิติการให้บริการผู้ป่วย
- 2) แผนงบประมาณ

1.4 การจัดระบบงานด้านบุคลากร

- 1) การกำหนดปรัชญา วัตถุประสงค์ นโยบาย และลักษณะบริการของ
หน่วยงาน
- 2) แผนภูมิสายการบังคับบัญชา
- 3) การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรทุกระดับในหน่วยงาน
- 4) คู่มือหรือเอกสารการปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพ
- 5) การจัดการเกี่ยวกับศพหรือผู้เสียชีวิต
- 6) การจัดการเกี่ยวกับผู้ป่วยคดีและทรัพย์สิน
- 7) วิธีการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ประจำหน่วย

- 8) วิธีการบำรุงรักษาอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ประจำหน่วย
- 9) ระเบียบวินัยของหน่วยงาน
- 10) ตารางการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทุกระดับ
- 11) แบบฟอร์มการแลกเปลี่ยนเวร
- 12) การมอบหมายงาน
- 13) ขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ทุกระดับ
- 14) การจัดทีมช่วยชีวิตของหน่วย
- 15) แผนอุบัติเหตุหมู่
- 16) รายละเอียดการรับ-ส่งเวร
- 17) ระเบียบวิธีปฏิบัติในการรับและส่งต่อผู้ป่วย
- 18) ระเบียบการใช้รถพยาบาลฉุกเฉิน
- 19) ขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ดูแลรถพยาบาล
- 20) ตารางเวรพนักงานขับรถพยาบาลฉุกเฉิน
- 21) แบบฟอร์มการใช้รถพยาบาลฉุกเฉิน
- 22) การกำหนดแนวทางในการประสานงานกับแผนกอื่น ๆ

1.5 การจัดระบบงานด้านวัสดุ ครุภัณฑ์

- 1) รายการและจำนวนของอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ประจำหน่วย
- 2) บันทึกปัญหาการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ประจำหน่วย
- 3) บันทึกรับ-ส่งสิ่งส่งซ่อม
- 4) วิธีการส่งซ่อม
- 5) การกำหนดรายละเอียดวิธีการทำความสะอาดและทำลายเชื้ออุปกรณ์

เครื่องมือ เครื่องใช้

- 6) การผสมน้ำยาฆ่าเชื้อโรค
- 7) วิธีการกำจัดขยะ
- 8) วิธีการจัดเก็บผ้าเปื้อน
- 9) รายการและจำนวนของครุภัณฑ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ สำหรับแผน

อุบัติเหตุหมู่

- 10) รายการและจำนวนของอุปกรณ์และเวชภัณฑ์ในรถฉุกเฉิน

- 11) หลักและวิธีการจัดรถฉุกเฉิน
- 1.6 การจัดระบบงานด้านอาคารสถานที่
 - 1) การกำหนดโครงสร้างภายในหน่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน
 - 2) วิธีการป้องกันอัคคีภัยของหน่วย
 - 3) การจัดระบบไฟฟ้าฉุกเฉิน
 - 4) การทำความสะอาดและบำรุงรักษาอาคารสถานที่
 - 5) การกำหนดบริเวณที่ใช้สำหรับแผนอุบัติเหตุหมู่
- 1.7 การอำนวยความสะดวกด้านบุคลากร
 - 1) แผนการนิเทศงานการพยาบาล
 - 2) การบันทึกปัญหาและข้อแก้ไขในการประสานงาน
 - 3) บันทึกการประชุมภายในและนอกหน่วยงานเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการประสานงาน

การประสานงาน

- 1.8 การอำนวยความสะดวกด้านวัสดุ ครุภัณฑ์
 - 1) แผนการนิเทศอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้
- 1.9 การควบคุมด้านบุคลากร
 - 1) แผนปฏิบัติงานของพยาบาลหัวหน้าหน่วยงาน
 - 2) วิธีการประเมินผล
- 1.10 การควบคุมด้านวัสดุ ครุภัณฑ์
 - 1) ทะเบียนคุมอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ของหน่วย
 - 2) วิธีการตรวจสอบอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้
 - 3) สมุดเซ็นรับ-ส่งอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้
 - 4) สมุดเบิก-จ่าย เวชภัณฑ์
 - 5) สมุดเบิก-จ่ายวัสดุ งานบ้าน สำนักงาน

ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์หัวหน้างานหน่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉินทั้ง 3 โรงพยาบาลเฉพาะ
ในกรณีที่มีข้อมูลไม่สามารถปรากฏเป็นลายลักษณ์อักษร

2. พยาบาลหัวหน้างานหน่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน รายงานความต้องการการพัฒนา การบริหารงาน การวางแผน การจัดระบบงาน การอำนวยความสะดวกและการควบคุมงานในปัจจุบัน 3 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ และด้านงบประมาณของหน่วยอุบัติเหตุ และฉุกเฉินโรงพยาบาลราชวิถี โรงพยาบาลเลิดสิน และโรงพยาบาลนพรัตนราชธานี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ แบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของหน่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ประกอบด้วย ปี พ.ศ. ที่เปิดบริการ สถิติการให้บริการผู้ป่วย และอัตรากำลังของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน

ส่วนที่ 2 แบบตรวจสอบรายการเอกสารที่ใช้ในการบริหารงานหน่วยอุบัติเหตุ และฉุกเฉิน ซึ่งประกอบด้วย 4 ตอนคือ

ตอนที่ 1 การวางแผน

- 1.1 การวางแผนด้านบุคลากร
- 1.2 การวางแผนด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่
- 1.3 การวางแผนด้านงบประมาณ

ตอนที่ 2 การจัดระบบงาน

- 2.1 การจัดระบบงานด้านบุคลากร
- 2.2 การจัดระบบงานด้านวัสดุ ครุภัณฑ์
- 2.3 การจัดระบบงานด้านอาคารสถานที่
- 2.4 การจัดระบบงบประมาณ

ตอนที่ 3 การอำนวยความสะดวก

- 3.1 การอำนวยความสะดวกด้านบุคลากร
- 3.2 การอำนวยความสะดวกด้านวัสดุ ครุภัณฑ์
- 3.3 การอำนวยความสะดวกด้านอาคารสถานที่

3.4 การอำนวยการด้านงบประมาณ

ตอนที่ 4 การควบคุมงาน

4.1 การควบคุมงานด้านบุคลากร

4.2 การควบคุมงานด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่

4.3 การควบคุมงานด้านงบประมาณ

ลักษณะของแบบตรวจสอบรายการเป็นชนิด 2 ตัวเลือก ถ้าข้อใดปฏิบัติหรือมีให้ค่า = 1 ถ้าข้อใดไม่ได้ปฏิบัติหรือไม่มีให้ค่า = 0 แบบตรวจสอบรายการประกอบด้วยกิจกรรมการบริหาร การพยาบาลที่ตรวจสอบจากเอกสารจำนวน 236 ข้อ และส่วนที่ 3 เป็นกิจกรรมการบริหารการ พยาบาลจำนวน 60 ข้อ ที่ข้อมูลไม่สามารถปรากฏในเอกสารได้ทำการตรวจสอบโดยการสัมภาษณ์ พยาบาลหัวหน้างานหน่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน และสัมภาษณ์ความต้องการการพัฒนาของพยาบาล หัวหน้างานหน่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ความต้องการการพัฒนาจำแนกเป็นความต้องการ 3 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ และด้านงบประมาณ ตาม 4 ขั้นตอนของกระบวนการ บริหาร คือ การวางแผน การจัดระบบงาน การอำนวยการ และการควบคุมงาน

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือโดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมเนื้อหาเกี่ยวกับการบริหารการพยาบาลทั่วไป

การบริหารการพยาบาลในหน่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน และลักษณะงานที่เป็นมาตรฐานของหน่วย อุบัติเหตุและฉุกเฉิน ซึ่งได้แก่ การออกแบบของหน่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน (ward design) และ กิจกรรมการปฏิบัติ 5 B คือ Breathing, Bleeding, Brain, Bone และ Burn ให้ครอบคลุมทั้งในด้านการวางแผน การจัดระบบงาน การอำนวยการ และการควบคุมงานของ บุคลากร วัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ และงบประมาณจากตำรา วารสาร เอกสารและงานวิจัยที่ เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ

2. ศึกษาและทำการสำรวจการบริหารการพยาบาลของหน่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ตามสภาพการณ์จริงของโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข สังกัดกระทรวงกลาโหม และสังกัด ทบวงมหาวิทยาลัย ตลอดจนการศึกษาแนวนโยบายและระบบการบริหารการพยาบาล ของหน่วย อุบัติเหตุและฉุกเฉิน โดยการสังเกต สัมภาษณ์ข้อมูลจากพยาบาลหัวหน้างาน คณะกรรมการบริหาร และบุคลากรประจำหน่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล ตลอดจนเอกสารและสิ่งพิมพ์ ที่เกี่ยวกับการบริหารงานของหน่วย

3. จัดทำร่างแบบวิเคราะห์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือแบ่งเป็น 3 ส่วนคือ

3.1 ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของหน่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉินสร้างโดยศึกษาจากงานวิจัยต่าง ๆ โดยใช้หลักของการบริหารการพยาบาล

3.2 ส่วนที่ 2 แบบตรวจสอบรายการการบริหารการพยาบาลของหน่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ขั้นตอนการสร้างเป็นดังนี้

จากความรู้ที่ศึกษาขั้นต้นนำมา

1) จัดทำแบบตรวจสอบรายการ โดยจัดทำเป็นข้อรายการและตัวชี้วัดตามขั้นตอนการปฏิบัติการบริหารการพยาบาล ให้ครอบคลุมเนื้อหาการบริหารการพยาบาลของหน่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉินทั้ง 4 ตอนดังกล่าว และในส่วนขวามือของตัวชี้วัดจะเว้นเป็นช่องว่างเพื่อสัมภาษณ์ความต้องการการพัฒนาของพยาบาลหัวหน้างานหน่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน

2) ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) การตรวจสอบรายการใช้เกณฑ์ดังนี้คือ การปฏิบัติกิจกรรมของแต่ละตัวชี้วัดจะต้องปฏิบัติหรือมี \geq ร้อยละ 50 ถือว่าได้ปฏิบัติหรือมีและให้ค่า = 1 ส่วนกิจกรรมของตัวชี้วัดที่ปฏิบัติหรือมี $<$ ร้อยละ 50 ถือว่าไม่ได้ปฏิบัติ หรือ ไม่มีให้ค่า = 0

โดยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางการบริหารการพยาบาลจำนวน 10 ท่าน เป็นผู้ตรวจสอบ ผู้ทรงคุณวุฒิได้ตรวจสอบความครอบคลุมของข้อรายการตัวชี้วัด และพิจารณาร่วมกับเกณฑ์การตรวจสอบรายการ การตัดสินความตรงของแบบตรวจสอบรายการและแบบสัมภาษณ์การบริหารการพยาบาลของหน่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน กำหนดเกณฑ์ของความตรงว่า ถ้าข้อใดที่ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 8 ท่าน เห็นด้วยกับข้อรายการนั้น ถือว่าข้อรายการนั้นใช้ได้ ถ้าผู้ทรงคุณวุฒิท่านใดให้ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ผู้วิจัยนำมาแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะนั้น โดยพิจารณาร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือที่ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาแล้วนำไปลองใช้ที่โรงพยาบาลศูนย์ชลบุรี ซึ่งเป็นโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกับโรงพยาบาลที่เป็นประชากรจริง โดยให้พยาบาลหัวหน้าตึกจำนวน 2 ท่าน พยาบาลประจำการ 3 ท่าน รวม 5 ท่าน ทำการตรวจสอบข้อมูลตามข้อรายการของหน่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ในโรงพยาบาล ปรากฏว่าแบบตรวจสอบรายการและแบบสัมภาษณ์ส่วนใหญ่สามารถสื่อความหมายได้ตรงกัน จากการพบปะกับพยาบาลที่ลองใช้ ผู้วิจัยได้สอบถามขอความคิดเห็น ได้ข้อ

เสนอแนะ เพื่อการปรับเปลี่ยนข้อความสำนวนในเรื่องมือวิจัยจำนวน 5 ข้อความ เพื่อให้ข้อความหมายมากขึ้น

3. หาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสัมภาษณ์โดยผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ไปทดสอบหาความเที่ยงด้วยวิธีการทดสอบซ้ำ (Test-Retest Method) โดยนำแบบสัมภาษณ์ไปสัมภาษณ์พยาบาลหัวหน้างานหน่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉินของโรงพยาบาลภูมิพล โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า โรงพยาบาลรามธิบดี โรงพยาบาลกลาง โรงพยาบาลวชิระ โรงพยาบาลเด็ก โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ โรงพยาบาลตำรวจ โรงพยาบาลพระปิ่นเกล้า และโรงพยาบาลชลบุรี ที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับประชากรจริงโดยใช้วิธีการทดสอบ 2 ครั้ง ในเวลาที่ห่างกัน 1 สัปดาห์ และนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบซ้ำมาวิเคราะห์หาความเที่ยงโดยใช้สูตร Pearson Product Moment Correlation ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.99

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงพยาบาล หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล คณะกรรมการบริหาร พยาบาลหัวหน้าหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ในหน่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉินทุกระดับ แบ่งการรวบรวมข้อมูลออกเป็น 3 ขั้นตอนคือ 1) การตรวจสอบจากเอกสาร สิ่งพิมพ์ เกี่ยวกับการบริหารการพยาบาลของหน่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉินในโรงพยาบาลราชวิถี โรงพยาบาลเลิดสิน และโรงพยาบาลพระรัตนราชธานี โดยถือการปฏิบัติกิจกรรมของแต่ละตัวชี้วัดในเอกสาร สิ่งพิมพ์ กล่าวคือ มีบันทึกกิจกรรมการบริหารในเอกสาร สิ่งพิมพ์ ของแต่ละตัวชี้วัด \geq ร้อยละ 50 ถือว่าได้ปฏิบัติหรือมีและให้ค่า = 1 ส่วนการบันทึกกิจกรรมการบริหารในเอกสาร สิ่งพิมพ์ของแต่ละตัวชี้วัด $<$ ร้อยละ 50 ถือว่าไม่ได้ปฏิบัติหรือไม่มีและให้ค่า = 0

2) สัมภาษณ์พยาบาลหัวหน้าหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินตามข้อรายการ ตัวชี้วัด ของการปฏิบัติกิจกรรมบริหารที่ไม่สามารถปรากฏเป็นลายลักษณ์อักษร โดยถือเกณฑ์การสัมภาษณ์ของแต่ละตัวชี้วัดว่า ได้ปฏิบัติกิจกรรมนั้น \geq ร้อยละ 50 ถือว่าได้ปฏิบัติหรือมี และให้ค่า = 1 ส่วนกิจกรรมการบริหารที่ปฏิบัติของตัวชี้วัด $<$ ร้อยละ 50 ถือว่าไม่ได้ปฏิบัติหรือไม่มี และให้ค่า = 0

3) สัมภาษณ์ความต้องการการพัฒนากิจกรรมบริหารการพยาบาลของพยาบาลหัวหน้างานหน่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉินทุกข้อรายการและตัวชี้วัดของกิจกรรมการบริหารการพยาบาลของหน่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ตามลำดับ ของทั้ง 3 โรงพยาบาล ดังกล่าว

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้ดังนี้

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของหน่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ
 ส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านการวางแผน การจัดระบบงาน การอำนวยความสะดวก และการควบคุมงานในปัจจุบัน 3 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ และด้านงบประมาณ

วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ

รวบรวมรายการความต้องการการพัฒนาระบบบริหารการพยาบาล หัวหน้างานหน่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ตามขั้นตอนการบริหาร คือ การวางแผน การจัดระบบงาน การอำนวยความสะดวก และการควบคุมงานในปัจจุบัน 3 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ และด้านงบประมาณตามลำดับความต้องการ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. คะแนนเฉลี่ย โดยใช้สูตร (ประคอง กรรณสูต, 2529)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทนค่าคะแนนเฉลี่ย
	$\sum x$	แทนผลรวมของข้อมูลทั้งหมด
	N	แทนจำนวนข้อมูล

2. ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตรดังนี้ (ประกอบ กรรณสูตร, 2529)

$$SD = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ SD แทนความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum x^2$ แทนผลรวมของข้อมูลแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $\sum x$ แทนผลรวมของข้อมูลทั้งหมด
 N แทนจำนวนข้อมูล

3. การหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสัมภาษณ์รายการ โดยใช้สูตร Pearson Product Moment Correlation (ประกอบ กรรณสูตร, 2529)

$$r_{xy} = \frac{N \sum xy - \sum x \cdot \sum y}{\sqrt{[N \sum x^2 - (\sum x)^2][N \sum y^2 - (\sum y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy} = สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง x กับ y
 x = คะแนนสอบครั้งแรก
 y = คะแนนสอบครั้งหลัง
 N = จำนวนผู้ถูกสัมภาษณ์